

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2016 r.,

sprawy **A. S. i H. S.**

uniewinnionych od zarzutu popełnienia czynu z art. 212 § 1 i 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 29 stycznia 2016 r., sygn. akt IV Ka .../15,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w C.

z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt II K .../15,

na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 529 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł

- 1. umorzyć postępowanie kasacyjne,**
- 2. zwrócić oskarżycielowi prywatnemu uiszczoną opłatę od kasacji w kwocie 450 (czterysta pięćdziesiąt) zł,**
- 3. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 29 stycznia 2016 r., utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 21 września 2015 r., którym A. S. i H. S. zostali uniewinnieni od zarzucanego im czynu z art. 212 § 1 i 2 k.k.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł pełnomocnik oskarżyciela prywatnego – Stowarzyszenia Ekologicznego Przyjaciół Ziemi [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zaistniała w niniejszej sprawie sytuacja procesowa uczyniła niedopuszczalnym rozpoznanie wniesionej kasacji, co musiało skutkować umorzeniem postępowania kasacyjnego.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 529 k.p.k. wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zatarcie skazania ani też okoliczność wyłączająca ściganie lub uzasadniająca zawieszenie postępowania. *A contrario* niedopuszczalnym jest rozpoznanie kasacji na niekorzyść oskarżonego, jeżeli zachodzi okoliczność wyłączająca ściganie. Z uwagi na przedawnienie karalności czynu zarzucanego A. S. i H. S. sytuacja taka ma miejsce w przedmiotowej sprawie. Przypomnieć zatem trzeba, że w myśl przepisów regulujących kwestię przedawnienia, karalności przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia (art. 101 § 2 k.p.k.). Wszczęcie w tym okresie postępowania powoduje przedłużenie okresu karalności o 5 lat (art. 102 k.k.). Inaczej mówiąc, przedawnienie karalności przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego następuje co do zasady najpóźniej z upływem 6 lat od czasu gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy, a gdy pokrzywdzony uzyskał tę informację po upływie roku lub 2 lat od popełnienia przestępstwa maksymalny okres przedawnienia wydłuża się odpowiednio do 7 lub 8 lat od daty popełnienia czynu, ale nie dłużej niż do 6 lat od czasu gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2008 r., VKK 5/08, OSNKW 2008/8/64). Jakkolwiek w opisie czynu zarzucanego oskarżonym czas jego popełnienia został ujęty w sposób bardzo ogólny, a z uwagi na datę wniesienia aktu oskarżenia kwestia przedawnienia karalności nie była problematyczna i nie wymagała czynienia przez sądy orzekające w sprawie szczegółowych ustaleń, to nie ulega jakiegokolwiek wątpliwości, że w chwili obecnej karalność przestępstwa zarzucanego A. S. i H. S. ustała. Wskazana we wniesionym akcie oskarżenia data jego sporządzenia – 19 listopada 2010 r. dowodzi, że najpóźniej w tym czasie występujący w imieniu oskarżyciela prywatnego dowiedzieli się o osobach, które zostały objęte aktem oskarżenia.

Jednoczenie informacje zawarte w aktach sprawy nie pozwalają na przyjęcie, aby okoliczność włączająca ściganie ujawniła się jeszcze przed wniesieniem w dniu 18 kwietnia 2016 r. kasacji, co powodowałoby postawienie jej bez rozpoznania. Zarówno z treści zarzutu prywatnego aktu oskarżenia jak i ustaleń faktycznych przedstawionych w uzasadnieniu wyroku wynika, że czyn zarzucany oskarżonym był związany z publikacją pt. „W szponach władzy” wydaną w 2010 r. (w pierwszym wydany w sprawie wyroku, jako czas popełnienia przestępstwa przyjęto – wiosnę 2010 r.). Natomiast z zeznań I. S. – prezesa Stowarzyszenia, które uznać należy za najbardziej miarodajny wyznacznik ustalenia czasu powzięcia przez oskarżyciela prywatnego informacji określonej w art. 101 § 2 k.k. wynikało, że z treścią książki zapoznała się po jej zakupie (paragon datowany na dzień 22 maja 2010 r.), później niż w połowie 2010 r. (k. 280). W tym stanie rzeczy koniecznym stało się umorzenie postępowania kasacyjnego, wywołanego wniesieniem przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego kasacji na niekorzyść. Wobec tego, że kasacja dotyczyła rozstrzygnięcia uniewinniającego oskarżonych nie jest możliwym rozpoznanie kasacji przy odwróceniu jej kierunku (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1992 r., I KZP 40/91, OSNKW 1992/5-6/31, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2013 r., III K.K. 44/13, Lex nr 1403981).

Z tych zatem względów postanowiono jak na wstępie. O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono po myśli art. 632a § 1 k.p.k., uznając, że z uwagi na zaistnienie przesłanki skutkującej niedopuszczalnością rozpoznania kasacji już po jej wniesieniu, niezasadnym byłoby obciążanie oskarżyciela prywatnego opłatą od kasacji i wydatkami postępowania kasacyjnego.